

מתקנים מדרש

ונצבים צופים

לשמו הטוב מה היא, א"ל תוספת אות ה"א שהוסיף לו בשמו שהיה נקרא אברם וקראו אברהם, אמר לו ואתה מה שמך, אמר לו שמי מן, א"ל לכך ברכתך ויתן לך את ברכת אברהם היא אות ה"א שתהיה נוספת בשמך ויהיה שמך המון, כי אתה אוהו דרכו של המון שהיה רע עין, דעליו נאמר נבהל להון איש רע עין ולא ידע כי חסר יבואנו, אין אתה ראוי שיהיה שמך נקרא מן שירד לישראל מן עין טובה, כי ירד בזכות משה רבינו ע"ה שהיה לו עין טובה דעליו נאמר טוב עין הוא יבורך ודרשו חז"ל אל תקרי יבורך אלא יבורך שבירך את ישראל בפרשת וזאת הברכה ע"כ. ה"ז אות היתרון עושה לשם האדם גרעון, כי בתוספת אות ה"א נקרא אותו אדם המון, וכן תמצא איש תואר חשוב הוא, ובתוספת אות ה"א נקרא אישה שאם תוסיף על איש ה"א נקרא אישה שירד מן זכר להיות נקבה, וכן תואר אדם היא מעולה דלכן אמרו רז"ל אתם קרויים אדם ואין העכו"ם קרויים אדם, וכתבו התוס' ז"ל שקרויים האדם בתוספת ה"א הרי תוספת ה"א על אדם עשה לו גרעון, וכן העניו נקרא רש ואם נתעשר וגבה לבו מצד העושר נוסף על רש אות ע' ונעשה רשע וכן כיוצ"ב. אמנם יש יתרון אות יהיה לטובה ושבה, והיינו כי ישראל כשאין עוסקים בתורה נקראים בשם מן שנאמר וכי ימוך אחיק, וכשחוזרים בתשובה ועוסקים בתורה הרמוזה באות למ"ד שהוא לשון לימוד אם נוסף אות ל' על אותיות מך ויהיה צירוף מלך שהוא כינוי לת"ח כמו שאמרו רז"ל בגמ' מאן מלכי רבנן דכתיב בי מלכים ימלוכו, וכ"ז הוא בעניות תורה שנקראו בשם מך ובתוספת יהיה מלך, אבל בעניות ממון נקרא רש וע"י זכות התורה שרמוזה באות אל"ף שהוא לשון לימוד, נוסף אות א' על רש ויהיה צירוף ראש. ובזה יובן בס"ד 'והותירך ה' אלוקיך בכל מעשה ידיך' בכל' דייקא הנפשי והגופני שיעשה לך יתרון בשם מך שהוא שם עניות ממון יעשה לך יתרון בשניהם כאן אות ל' ויהיה בזה צירוף מלך, וכאן באות א' ויהיה צירוף ראש, וזהו 'בכל מעשה ידיך בכל דייקא דהיינו בעסק הרוחני שהוא עסק התורה ועסק הגשמי שהוא עסק ממון כאמור.

(עוד יוסף חי-דרשות)

יהפוך ה' לנו את הקללה לברכה

והיה כי יבואו עליך וגו' הברכה והקללה: חצקל עשיר העיירה קנה לבנו יחידו, בגדים יקרים הרקומים בחוטי זהב וכסף, כולו אומדן כבוד. יום אחד גשום וסוער יצא הבן לגינת הבית וראה שלוליות וביצות, בדרכם של ילדים החל לקפץ ולרקד בתוכם עד שלא ניכר עליו כי לובש הוא בגדי פאר. ויהי בהיכנסו לביתו, ראהו אביו ונתמלא זעם וקצף על בנו, מה קרה לך תראה איך הינך נראה, וכי אינך יודע כי בן של משפחתנו לא יכול להראות כמו קוף. החליט האב להעניש את בנו, והפך לו את הבגד שיראהו מבחוץ החוטים והביטנה הפנימית, עד אשר פנו אל חצקל אנשי העיירה ושאלוהו, מה קרה שבנך הולך עם בגדי עניים האם ח"ו נהפך עליך הגלגל? ענה חצקל העשיר ואמר איציק לובש בגד יקר ומיוחד, אבל אני מוחה שיתנהג למופת ואז אהפוך לו את הבגד וכולכם תראו אלו בגדי יקר ותפארת, הוא לובש. "הנמשל" הוא כי הקב"ה נתן לנו בניו את התורה הקדושה מתנת יקר ערך לבושי הוד והדר, אך כאשר ח"ו חוטאים אזי הוא הופך את הברכה אמנם זה רק הצד השני של הברכה אבל ברגע שחוזרים בתשובה מיד נהפכים הקללות לברכות כמו הבגד מהפנימי לחיצוני.

יותרת אות לטובה ואל לגרעון

והותירך ה' אלוקיך בכל מעשה ידיך בפרי בטןך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטובה וכו': נראה לי בס"ד דידוע כל דבר שלימותו הוא בשמו, כי צנורות חיותו וברכתו הם אותיות שמו, וכמו שכתב הרב ערבי נחל ז"ל על הפסוק נפש חיה הוא שמו ויש יתרון אות בשם עושה מגרעות ויש עושה שבה, וכמו המעשה שמספרים העולם באותו אורח שנתאכסן אצל בעה"ב צר עין שהיה שמו מן, וזה הבעה"ב ציער את האורח מרוב קמצנותו ואז כשבא האורח להפטר מן בעה"ב ניגש אליו ויברכהו ויאמר לו ויתן לך את ברכת אברהם ויתפלא הבעה"ב ע"ז הברכה כי הוא חשב שניגש לקללו, והנה בירך ברכך, ויאמר לאורח הגד נא לי הלא אנכי לא עשיתי לך דבר הטעון ברכה אלא טעון להפך ולמה ברכתני, ויאמר לו האורח ברכתו של אברהם אבינו ע"ה השייכה

"הלכתא לשבתא"

אין לסמוך על הנכתב כאן להלכה למעשה ובכל מקרה יש לשאול שאלת רב, והדברים לא נכתבו אלא לעורר לב המעיין.

סימן רנ"ד סעיף ז' שו"ע תנורים שלנו שאין בהם רדיה וכו'.

- והוא הדין ברדיית מיני מאפה מתבניות אפיה שלנו שאין בזה איסור כלל, ואין זה דומה כלל למלאכת רדיה שבזמן חז"ל שהיתה אומנות מיוחדת כדי להוציא את המאפה שלם מכל צדדיו.
- אמנם אם מוציא לצורך חול כתב המשנ"ב סקמ"ג דאמנם אין איסור רדיה, אבל אסור לרדות לצורך חול משום הכנה משבת לחול.

ועיין עוד בזה בספר פסק"ת

חידת השבוע
תפילה מעומד

פתרונות לשלוח ליו"ר המערכת
הבה"ח יקותיאל יהודה גרוס נ"י

קו הגעש מאק חיזוק, ואמונה מתעדכן
בתדירות גבוהה עם דרשות, סיפורים,
וניגונים

077-3249316

העלון מוקדש לזכות
רבי אריה חיים בן סלימה שולמית
שיחי' ובני ביתו
להצלחה וסייעתא דשמיא בכל העניינים

לקונה עבדיו ביום דין

הוא נטש את השק על מקומו ורץ לחטוף את העבירה החדשה ולצרפה אל האוסף שלו. לא בזבזתי זמן – ממשיך הרבי לספר – ניגשתי אני אל השק והתחלתי בודק את העבירות. אני בודק ורואה כי בכל העבירות הללו אין היהודים המסכנים אשמים כל כך. כי הגלות המרה, העניות המנוולת, הבורות – כל אלה ועוד נסיבות אחרות גרמו לטישטוש הזהות היהודית והפכו את עם אלוקי אברהם למגושמים המתלכלכים בעוונות. וכי מה היהודי המסכן יכול לעשות? ומה הן העבירות הללו לעומת שפיכות הדמים, השוד והגזל שאומות העולם שטופות בהם? וכך, עד שאני בודק ושוקל כל עבירה ועבירה, היא נמסה בין ידי, נעלמת והיתה כלא היתה...

השטן שחזר בינתיים העיף מבטו על שקו הריק ופרץ בזעקת שבר: "גנבים! גנבו ממני את העבירות של היהודים שאספתי בעמל רב!" בראותו אותי המשיך הרבי, הבין מיד השטן כי אני "סידרתי" אותו בצורה כזו. הוא תפס אותי ותבע ממני לשלם לו תמורת העבירות ש"גנבתי" ממנו.

והוא, השטן, יודע ללמוד. הוא תבע ממני לשלם לו כפליים וכשטענתי שאין לי, הוא אמר שכתוב שאם אין לגנב ממה לשלם, מוכרים אותו לעבד. הוא תיכף תפס אותי בזקני ורצה למכור אותי. משהציע אותי למלאך הראשון שנקרה בדרכנו, סירב הלז לקנות אותי בטענה כי אני יהודי גלותי שצריך לדאוג לפרנסתי ולהגן עלי מכל מיני בלבולים ועלילות. בקיצור: הוא אינו מוכן לקחת על עצמו את האחריות ואפילו בחינם אינו מוכן לקנות אותי. שמעתם? אפילו בחינם!

והשטן מציע אותי למלאך שני, שלישי, רביעי – אולם אף אחד אינו רוצה לקנות אותי. בראותו זאת תפס אותי השטן וסחב אותי אל הריבונ-של-עולם, אל כסא הכבוד. הקב"ה שמע את טענות השטן, אחר-כך אמר: "אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול ואמלט", אני אקנה אותו מידך השטן. בשמעו זאת, נשאר השטן בפה פעור וכל טענותיו נסתתמו. והנה בנקודה זו התאוששתי, כפי שראיתם בעצמכם אמר הצדיק בסיימו את סיפורו. עתה כבר מובן לכם הפירוש של "לקונה עבדיו בדין", אנחנו עבדי הבורא ורק ע"י עבודתו יתברך, אנו ניצלים מציפורני השטן. הבה נהיה עבדי ה' ולא עבדים לעבדים, ובזכות זו נזכה לכתיבה וחתימה טובה סיים את סיפורו המופלא הצדיק מברדיצ'וב, רבי לוי יצחק זי"ע.

יום א' דראש השנה בבית הכנסת של ברדיצ'וב. הצדיק בעצמו עובר לפני התיבה ומתפלל. קולו הערב מנסר בבית הכנסת המלא ומרתק את המתפללים. הקול הערב מרעיד את כל נימי הנפש ודמעות זולגות מעיני היהודים המתפללים בכוונה רבה מעומק הלב. לפני אמירת ה"קדושה", פותח הצדיק הברדיצ'ובי בקול רועד בתפילת "לא-ל עורך דין". כל לב כאילו נצבט ומפרפר מכובד קדושה ורצינותה של התפילה. כל אחד מרגיש כי הוא עומד לפני כסא הכבוד ושופט כל הארץ שוקל ומוודד את המצוות והעבירות, מחדיר מבטו לכל לב, מגלה את כל הסודות, יודע כל המחשבות ועוד מעט הוא מוציא פסק דין. אבינו מלכנו – משווע כל יהודי – שפוט נא בחסד וברחמים, אחרת אין אנו יכולים לעמוד...

והנה כאשר הצדיק מגיע אל המלים "לקונה עבדיו בדין" הוא נעצר, מחוויר כסיד ומפסיק את תפילתו. הטלית נושרת מראשו והוא עומד בעיניים עצומות כאילו נשמתו פרוחה מגופו...

רעד עבר בין המתפללים. אולם החסידים הזקנים יודעים כי יש דברים בגו, והם שוקעים בהרהורי תשובה וחרטה. לאחר רגעים מספר, כאילו קם הצדיק לתחייה. גוון פניו חוזר להיות רגיל, פניו קורנות ובשמחה גדולה הוא קורא: "לקונה עבדיו בדין!"

לאחר התפלה, כשהסב הצדיק לסעודה, לבש אחד מזקני החסידים עוז ושאל את רבי לוי יצחק מה ראה בעולמות העליונים. והרבי סיפר:

ראיתי את השטן סוחב אתו שק גדול. תיכף הרגשתי לא טוב, כי הבנתי שהוא נושא כאן את עבירותיהם של היהודים שהצליח לאסוף במשך כל השנה.

ניגשתי אליו לראות את העבירות ויכולני לומר לכם שהיה שם אוסף "נאה" של עבירות: קצת לשון הרע, קצת שנאת חנם, קצת צרות-עין, ביטול תורה וכהנה וכהנה עבירות גדולות וקטנות – שק שלם. והשטן המשחית רץ שבע רצון אל כסא הכבוד.

"אוי ואבוי!" חשבתי בלבי, מה אוכל לעשות? מצב רוחי נתעכר לגמרי והייתי אובד עצות.

אולם לפתע פתאום נעצר השטן במהלכו; עיניו החדות הבחינו ביהודי שעבר עבירה בעצם יום ראש השנה.

נא להתפלל
לרפואת
זקני הרה"ג
יצחק בן
צילה
שליט"א
לרפו"ש
בתושח"י

העלון מוקדש
לזכות
אורן בן פרח
ודליה בת פרח
להצלחה בכל
העניינים
ברוחניות
וגשמיות

העלון
מוקדש
לזכות רפאל
בן הדר
להצלחה בכל
העניינים
ברוחניות
וגשמיות

לע"נ
איש החסד והחינוך
הרה"ח ר' חיים
שרגא פאווייל ב"ר
מיכאל שר צ"ל
נלב"ע ז' אייר תשע"ב
ת.נ.צ.ב.ה.

העלון
מוקדש
לרפואת
יעקב בן
מרים
לרפו"ש
בתשח"י

לע"נ
הילד יניק וחכים
אברהם דוד חי ז"ל
בן יבלחט"א
יקותיאל יהודה
נלב"ע י"ב תמוז
תשפ"ד
ת.נ.צ.ב.ה.

קוראים נכבדים נהנתם, החכמתם ?
להוי ידוע כי הוצאות ההדפסה עולים
ממון רב, נא טלו חלק בהפצת העלון
הנכבד הזה, קחו חלק בהפצת תורה
ויראת שמים ותתברכו בכל הברכות
האמורות בתורה, לתרומות וכל ענייני
הגליון ניתן לפנות בטל' 054-8559959